

Programa de Millora
i Innovació en la Formació de Mestres

EL PRÀCTICUM EN LA FORMACIÓ INICIAL DE MESTRES

ESTAT DE LA QÜESTIÓ I PROPOSTES DE FUTUR

DOCUMENT DE TREBALL

Docs MIF2

Aquesta obra està subjecta a la llicència Creative Commons 3.0 de Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades.

Podeu consultar la llicència completa a:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>

Primera edició: desembre 2016

Cornadó Teixidó, Maria-Pau (coord.) *El pràcticum en la formació inicial de mestres. Estat de la qüestió i propostes de futur.* Barcelona, Programa de Millora i Innovació en la Formació Inicial de Mestres. Col·lecció DocsMIF, núm 2. 2016.

ÍNDEX

Presentació.....	3
Dinàmica de funcionament.....	4
Metodologia i instruments.....	5
Resultats: estat de la qüestió i propostes de futur.....	9
Àmbits per a les propostes de millora i innovació.....	10
Accions singulars de millora i innovació.....	14
Crèdits.....	17

PRESENTACIÓ

L'objectiu dels grups de treball que deriven del Programa de Millora i Innovació de la Formació de Mestres (MIF) se centra en l'estudi i l'elaboració de propostes de millora en diferents àrees de la formació de mestres. Per al pràcticum es van fixar els objectius inicials següents:

1. Bloc 1: Referent a la tutorització des de la universitat:
  - Definir el perfil del tutor de la facultat i del centre de pràctiques.
  - Establir les necessitats formatives que són necessàries per a l'exercici de la tutoria.
2. Bloc 2: Referent a la relació amb els centres formadors:
  - Compartir instruments i estratègies d'anàlisi de la pràctica educativa, la desenvolupada als centres i la pròpia dels estudiants.
  - Avançar en la implicació de la facultat en l'activitat de l'escola, en funció de les necessitats escolars.
  - Establir en quina mesura les pràctiques incideixen en la millora dels resultats educatius dels estudiants.

El primer dels blocs d'objectius s'havia de desenvolupar durant el curs 2014-2015 i ha constituït la base del nostre treball, amb la finalitat de compartir criteris que permetin millorar el model formatiu del grau d'Educació a través de la tutorització del pràcticum.

Disposar de professorat tutor amb experiència és una condició imprescindible perquè les actuacions siguin adequades a les diferents situacions i representen una col·laboració i una coordinació reals amb els centres.

Per desenvolupar els objectius que constitueixen el bloc 1, els membres del grup vam considerar que calia un treball previ de recollida de dades del pràcticum de totes les universitats. Això va permetre establir un estat de la qüestió previ que avançava alguns dels continguts del bloc 2 i que ha generat unes dinàmiques de funcionament que s'especifiquen en l'apartat següent.

DINÀMICA DE FUNCIONAMENT

Un cop es va constituir la comissió, la seva coordinadora, la degana de la Facultat d'Educació, Psicologia i Treball Social de la Universitat de Lleida (UdL), Maria-Pau Cornadó, va plantejar la conveniència que un dels membres assumís la responsabilitat de convocar les reunions i de redactar-ne les actes. Teresa Puntí, representant de la Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya (UVic-UCC), va acceptar aquesta funció.

Des de la primera reunió (març de 2014), la comissió s'ha reunit pràcticament cada mes. En total, fins al mes de juny de 2015, han estat onze reunions de dues hores cadascuna, les quatre primeres, durant el curs 2013-2014, i les restants, aquest curs 2014-2015. A partir de la segona reunió aquestes trobades han tingut lloc en sales del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, a Barcelona.

El grup va disposar d'espais de treball virtual que gestiona amb facilitat. A més de les convocatòries de reunió, que es trameten mitjançant correu electrònic, comparteix un espai al Dropbox, en el qual es desen les convocatòries i les actes de les reunions. També és el lloc on es pot consultar la documentació oficial de referència sobre el pràcticum dels graus de Mestre. És especialment interessant el repositori amb la documentació que cada centre comparteix sobre els plans de treball dels seus pràcticums específics i els seus instruments d'avaluació corresponents.

Els espais interactius es reserven al Google Docs. Atès que l'assistència a una reunió implica que cada membre de la comissió ha treballat prèviament algun aspecte concret, aquest espai esdevé imprescindible per treballar col·laborativament. La coordinació sistemàtica, el model de col·laboració, l'agilitat de les reunions i el bon ambient de treball permeten el consens de les tasques i el desenvolupament eficaç del procés.

METODOLOGIA I INSTRUMENTS

El treball del grup consisteix en l'assignació de tasques compartides i en la presa de decisions consensuades. El grup necessita conèixer i analitzar en profunditat els diferents models de pràcticum que s'apliquen actualment per procurar detectar-hi aspectes que cal millorar i fer una proposta de nous criteris, procediments, accions i recursos d'innovació i progrés. L'activitat essencial consisteix en un grup de discussió dels components que cal analitzar.

Les prioritats són:

1. Reunir una base de dades de referències bibliogràfiques i d'articles específics sobre les pràctiques en la formació de mestres.
2. Reunir la normativa acadèmica i l'administrativa vigents, que regulen les pràctiques externes per a la formació de mestres a Catalunya. Es tracta de fer accessible aquesta documentació per a qui la necessiti: oficina de gestió acadèmica de les facultats, professorat, alumnat...
3. Descriure un mapa de pràcticums de les universitats catalanes: modalitats de pràcticum, crèdits, durada i distribució dels períodes de pràctiques, tipologia de centres de pràctiques, funcions dels agents implicats en les diferents fases del pràcticum, sistema d'avaluació...
4. Definir el perfil competencial del tutor de facultat per al pràcticum.
5. Definir el perfil competencial del tutor de les escoles de pràctiques.
6. Concretar eines i recursos digitals per a les tutories del pràcticum.
7. Definir el marc d'actuació per a la innovació i la millora dels pràcticums en la formació dels mestres d'educació infantil i d'educació primària, que es presentaran al Consell de Coordinació del programa MIF.

Les tres primeres volen aconseguir el coneixement detallat dels models de pràcticums com a punt de partida per analitzar la situació i així poder comparar i dissenyar les intervencions d'innovació i de millora; les quatre següents es refereixen a les propostes de millora.

A continuació, detallarem els processos utilitzats pel grup per a l'assoliment de cada prioritat plantejada. També explicarem alguns criteris i reflexions que ens han estat útils i concretarem el recorregut de la recerca i les evidències obtingudes.

Finalment, apuntarem els àmbits de millora del pràcticum que s'han anat perfilant fins avui.

PRIORITAT 1. Reunir una base de dades de referències bibliogràfiques i d'articles específics sobre les pràctiques en la formació de mestres

En el marc de l'espai europeu d'educació superior (EEES), un propòsit fonamental del pla d'estudis és facilitar que l'estudiant adquireixi les competències clau de la professió, atenent la necessitat de professionalització dels graduats en la nova societat del coneixement (projecte Tuning, 2003).

En aquest sentit, i amb un enfocament socioconstructivista i reflexiu, el canvi metodològic en l'ensenyament superior, que suposa apostar per les competències específiques de perfil professional (Pañellas, Agutzil, Boqué i Rosich, 2013; Quintanal, 2006), requereix la creació d'ambients d'aprenentatge adequats que afavoreixin l'assimilació, el creixement i el desenvolupament integral dels futurs mestres, al mateix temps que es fonamenten les bases perquè puguin generar escenaris d'aula que propiciïn la reflexió de, sobre i en la pràctica (Comes, Lorenzo i Piqué, 2010).

Les situacions de pràctiques a centres educatius permeten comprendre la integració teoria-pràctica i interpretar-la per construir, des de la reflexió, coneixement docent, pedagògic, didàctic i educatiu (Perrenoud, 2004). El pràcticum esdevé una activitat d'investigació-acció-reflexió-transformació (Esteve, 2013; Àlvarez, Iglesias i García, 2008).

Els debats terminològics són constants per establir un discurs compartit. Buscar punts de trobada ens ha ajudat a orientar l'itinerari que cal seguir i a donar coherència a l'estudi. Aquest aspecte creix i es retroalimenta constantment.

PRIORITAT 2. Reunir la normativa acadèmica i l'administrativa vigents, que regulen les pràctiques externes per a la formació de mestres a Catalunya. Es tracta de fer accessible aquesta documentació per a qui la necessiti: gestió acadèmica de les facultats, escoles, professorat, alumnat...

S'ha fet un recull de la documentació oficial, que s'adjunta en l'annex. A més de ser útil com a referent, ens ha servit per contrastar els models i les finalitats del pràcticum de mestre.

PRIORITAT 3. Descriure un mapa de pràcticums de les universitats catalanes: modalitats de pràcticum, crèdits, durada, tipologia de centres de pràctiques, sistema d'avaluació i trets característics de l'organització dels pràcticums

Es van elaborar dos documents per obtenir una fotografia i radiografia dels plans de pràcticum. De manera coordinada i simultània, cada universitat va aportar les dades per completar el MAPA DE PRÀCTICUMS DELS GRAUS D'EDUCACIÓ INFANTIL I D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA DE LES UNIVERSITATS CATALANES (annexos). En resum:

MAPA DE PRÀCTICUMS DELS GRAUS D'EDUCACIÓ INFANTIL I D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA DE LES UNIVERSITATS CATALANES

<i>Secció/document</i>	<i>Factors que defineixen el pràcticum</i>
<i>a) Modalitats i descripció dels pràcticums</i>	El grau (Educació Infantil o Educació Primària) La denominació de cada pràcticum El nombre de crèdits ECTS La distribució temporal dels períodes de pràctiques La dedicació en hores Els objectius Les característiques El tipus de centres educatius en els quals es fan les pràctiques i el territori
<i>b) Sistema tutorial d'avaluació i de gestió de pràcticums</i>	Perfil del professorat tutor de la facultat Dedicació del tutor de la facultat a cada alumne Vinculació dels pràcticums als departaments Funcions del tutor de la facultat, tant amb referència a l'estudiant com en relació amb el centre de pràctiques Sistemes de gestió i administració dels pràcticums Relacions institucionals amb el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya Model d'avaluació: alumnat, tutors, centres

La comparació i el contrast a partir dels descriptors unificats ens situa més a prop d'un consens sobre pautes comunes, respectant la idiosincràsia de cada universitat, però pactades com una garantia de millora de la formació dels mestres en qualsevol de les universitats catalanes. Això obre nombroses línies de reflexió i d'investigació i convida a la coordinació entre administracions educatives i universitats.

PRIORITATS 4 i 5. Definir el perfil competencial del professorat tutor de facultat per al pràcticum, i definir el perfil competencial del mestre tutor de les escoles de pràctiques

Per determinar les aptituds i actituds que ha de tenir el professorat tutor de pràcticum es va partir de les competències transversals i específiques del *Libro blanco del título de grado Magisterio* de l'ANECA (2004), de la *Guia per a l'avaluació de competències en pràcticum de Magisteri* de l'AQU (Calbó, 2009) i dels documents elaborats per cada universitat. El perfil presentat és fruit del debat en les sessions plenàries del grup MIF-Pràcticum.

Es va considerar que les competències transversals podien ser comunes a les dues figures tutorial, mentre que les competències específiques se cenyeixen més a cadascuna d'elles, la de la universitat i la de l'escola. S'adjunta en l'annex.

PRIORITAT 6. Concretar les necessitats d'eines i recursos digitals per a la tutoria de l'alumnat en pràcticum

Aquest eix de treball se centra en l'anàlisi de les possibilitats que ofereixen les diferents eines tecnològiques per fer un seguiment més eficaç del procés (Cebrián, 2011). S'analitzaran les plataformes i l'ús de recursos tecnològics.

PRIORITAT 7. Definir el marc d'actuació per a la innovació i la millora dels pràcticums en la formació dels mestres d'educació infantil i d'educació primària, que es presentaran al Consell de Coordinació del programa MIF

Creiem que és adequat crear un marc estable de revisió periòdica dels sistemes de pràctiques dels graus d'Educació Infantil i d'Educació Primària, per garantir una reconsideració i una actualització constant per a la innovació i la millora de la formació de mestres, en la seva incidència en la qualitat del sistema educatiu bàsic.

RESULTATS: ESTAT DE LA QÜESTIÓ I PROPOSTES DE FUTUR

Durant el primer any de funcionament del grup MIF-Pràcticum s'han iniciat les accions següents:

- S'ha reunit la normativa acadèmica i administrativa que regula les pràctiques externes per a la formació de mestres a Catalunya.
- S'ha elaborat un mapa descriptiu de les diferents modalitats del pràcticum a les universitats catalanes.
- S'ha fet un mapa amb el perfil que cada universitat considera que ha de tenir el professorat tutor universitari, amb les funcions que cal desenvolupar.
- S'ha fet un estudi comparatiu de la situació professional dels tutors de pràctiques de cada universitat. Actualment en tots els pràcticums de les universitats catalanes, com a criteri general, s'intenta que l'equip de tutors universitaris de pràcticum estigui format per professorat que tingui dedicació exclusiva, a temps complet, a la universitat. En algunes universitats també intervé en el pràcticum el professorat associat. En totes les universitats es requereix que el tutor tingui una elevada experiència professional en diferents contextos educatius i amb un gran coneixement de l'escola, de les etapes i els cicles, i de les característiques i les necessitats de l'alumnat.
- S'han discriminat les tipologies de tutories que es duen a terme en funció de la modalitat de pràcticum. Hi ha tutories relacionades amb assignatures concretes, amb àrees de coneixement, amb les mencions corresponents... Igualment s'organitzen en tutories individuals, seminaris o grups reduïts, i en format de gran grup (fonamentalment per a sessions informatives). En algunes universitats les tutories segueixen la seqüència del procés d'investigació-acció.

Si bé el nostre objectiu no és presentar la llista de funcions que es considera que ha de desenvolupar el professorat universitari en relació amb el pràcticum, sí que es pot comentar que les funcions se centren en l'exercici de la docència, en la gestió i la coordinació de l'equip de professorat universitari amb responsabilitats en el pràcticum i, finalment, en la funció que desenvolupa el tutor del centre de pràctiques. En algunes universitats destaca, com a funció del tutor, impulsar activitats i projectes de treball en els quals participa el professorat del centre i el de la universitat.

Els progressos del treball del grup tendeixen a fitar els àmbits d'intervenció que es presenten com més segurs per a l'aplicació d'accions innovadores i de millora. Es

tracta de concentrar els esforços en el temps disponible per assegurar la màxima concreció en les possibles intervencions de canvi en el sistema. El grup n'ha identificat, per ara, tres, encara que podrien evolucionar, ja que som en el primer any de desenvolupament del projecte.

En el moment actual es defineix, de manera compartida, el perfil competencial del tutor d'universitat, així com el del tutor del centre de pràctiques. Aquesta part està molt avançada, però caldrà completar-la i fer-ne la revisió final.

Per definir el perfil de competències que ha de tenir el professorat universitari de pràctiques s'han de considerar també els contextos o escenaris en els quals se'ns demana la intervenció, que no són sempre els mateixos.

Per a l'elaboració del perfil competencial s'ha tingut en compte i s'ha adaptat la classificació de competències transversals del *Libro blanco del título de grado en Magisterio* de l'ANECA (2004) proposades en el projecte Tuning (2003) i les dimensions de competències específiques presentades en la *Guia per a l'elaboració de competències del pràcticum de Magisteri* de l'AQU (2009).

S'han acordat les competències transversals que ha de tenir el professorat universitari del pràcticum, així com les dels tutors dels centres educatius tutors de les pràctiques (les de tipus instrumental, personal i sistèmic). Igualment s'estan elaborant les competències específiques, tant pel que fa al professorat universitari com al tutor del centre de pràctiques, agrupades en els àmbits següents: coordinació de centres i institucions, actuació professional a l'aula i processos d'investigació i innovació.

ÀMBITS PER A LES PROPOSTES DE MILLORA I INNOVACIÓ

Els pràcticums en les facultats d'educació suposen una part molt important de la formació de mestres d'educació infantil i educació primària. Aproximadament les pràctiques externes ocupen el 20 % de la formació. A la vegada, impliquen una complexitat de gestió molt considerable per les raons següents: la necessitat de conèixer els centres on es duran a terme; establir els convenis institucionals i específics necessaris; mantenir la relació amb els centres; organitzar l'assignació de l'alumnat, que,

en el cas d'algunes facultats, comporta assignar places a més de dos mil estudiants per curs; etc. Aquesta complexitat converteix el pràcticum en una de les àrees més exigents de la gestió dels estudis de Magisteri.

Atesa aquesta complexitat, les possibles millores obliguen a afrontar àmbits diversos de la seva organització, dels processos formatius i de les eines i dels recursos que s'utilitzen per a desenvolupar-lo. Ens referim a l'acció tutorial, les activitats que duu a terme l'alumnat en els centres de pràctiques, la relació de les facultats amb els centres de pràctiques i amb les institucions responsables, l'avaluació de l'alumnat, l'avaluació dels tutors de la universitat i dels centres de pràctiques, etc.

En aquest sentit es percep que les propostes de millora que el grup ha anat identificant i que haurà de concretar són molt variades i convé organitzar-les per àmbits d'actuació, perquè el conjunt resulti més operatiu i comprensible, amb la finalitat de facilitar-ne la posada en pràctica.

Els treballs fets evolucionen cap a l'elaboració d'una bateria d'actuacions amb orientacions per implementar-les. Algunes fan referència a universitats i als seus pràcticums en concret, i d'altres, de caràcter general, a totes les universitats.

A continuació es defineixen els tres àmbits del pràcticum sobre els quals se centra l'esforç del grup MIF-Pràcticum per definir-ne les propostes d'innovació i millora de les pràctiques en la formació de mestres d'educació infantil i d'educació primària a Catalunya.

ÀMBIT DE LA COORDINACIÓ I L'ORGANITZACIÓ ACADÈMICA DELS PRÀCTICUMS

La informació aportada per cada universitat ens facilita una visió precisa i comparada, que permetrà detectar els models més eficients i els que necessiten intervencions més o menys urgents.

Aquest àmbit de millora i innovació pot ser especialment interessant per valorar la regularització de l'organització acadèmica, els continguts i l'avaluació d'aquestes pràctiques.

En aquest sentit, la proposta de millora s'orienta a l'àmbit organitzatiu d'implementació de les pràctiques, i adquireix una rellevància especial la ubicació de les pràctiques en el pla d'estudis, la distribució temporal, el pla de treball i els resultats de la formació competencial que s'ofereix als estudiants.

ÀMBIT DE L'ACCIÓ TUTORIAL

En aquest context, resulten especialment interessant l'anàlisi i la definició que es fa actualment del perfil competencial del tutor de facultat i del tutor de l'escola de pràctiques. A partir de la classificació de les competències pròpies de la tutoria en competències instrumentals, personals, prosocials i sistèmiques, es proposa el perfil referencial que el tutor ha d'adquirir per al desenvolupament de les seves funcions.

Les millores que cal implementar se centren en la persona del tutor de facultat, i en la manera com aquest pot i ha d'incidir directament en l'alumnat a través de les metodologies i estratègies, tant d'ordre general i de tractament dels continguts acadèmics com d'ordre personal i professional.

Amb la mateixa importància, es proposa millorar l'àmbit competencial del tutor de les escoles de pràctiques. En aquest sentit, resulta molt important la relació entre el tutor de l'escola i el tutor de la facultat. Es proposa una revisió del model de relació i de col·laboració entre les dues institucions educatives, com a nucli determinant de l'èxit del pràcticum. Això està relacionat amb la freqüència dels contactes i de les reunions entre tutors i les seves finalitats.

El tutor de l'escola adquireix un protagonisme especial en el dia a dia de l'estudiant, durant el desenvolupament de les seves pràctiques als centres educatius. Per això es proposa revisar el seu quefer formatiu en el context de les pràctiques, amb una incidència especial en la seva tasca d'orientador pedagògic i mediador entre l'estudiant i la resta de comunitat educativa.

Es preveu com una acció de millora la formació coincident i coordinada, tant per als tutors de la universitat com per als tutors de l'escola, referida a aspectes específics de l'acció tutorial en el pràcticum.

Amb això volem dir que hi hauria d'haver activitats de formació dissenyades perquè hi participin tant els tutors de la universitat com els de l'escola. Això seria, a més a més, una oportunitat de contacte per al coneixement mutu i l'intercanvi d'experiències i de punts de vista.

Aquesta formació haurà de ser regular i permanent dins del sistema i reconeguda com un mèrit en el desenvolupament professional.

ÀMBIT DE L'AVALUACIÓ

L'avaluació del pràcticum és sempre un assumpte important i difícil de resoldre. D'una banda, la perspectiva de l'alumnat és especial. La vivència de les pràctiques és molt diferent de la de la resta de les assignatures. La transcendència formadora de les pràctiques destaca per sobre de la resta d'activitats curriculars. L'alumnat hi dedica molt temps i es troba en un entorn professional que li exigeix més atenció i dedicació. L'exigència d'adaptació al medi, de captació i assimilació d'aprenentatges i de presa de decisions és gran.

D'altra banda, el recorregut acadèmic de l'alumnat en les pràctiques és observat i assessorat com a mínim per un tutor de l'escola i per un tutor de la universitat. El rendiment de l'alumnat ha de ser avaluat, per tant, per tots dos. Aquest fet és un dels factors que en compliquen l'avaluació.

L'avaluació ha de ser formativa, com en qualsevol altra assignatura. Ha de vincular-se a la modalitat de les pràctiques específicament, i hi han d'intervenir, com a mínim, els tutors de l'escola i de la universitat i el mateix alumnat. Segons el plantejament del procés formatiu, també podrien intervenir en l'avaluació del rendiment de l'alumnat altres companys de seminari i tutoria, i altres membres de la comunitat escolar que hi haguessin mantingut relació i influència durant el període de pràctiques.

El grup MIF es proposa analitzar els tipus d'avaluació que s'apliquen actualment en les universitats catalanes per establir una diagnosi que permeti proposar nous models i eines per millorar-ne l'avaluació. La base de dades està molt avançada.

Per concloure, convé destacar el nostre convenciment que els resultats que obtingui el grup MIF-Pràcticum seran útils i transferibles a totes les facultats d'educació de les universitats catalanes, que és l'objectiu del grup, però també podran ser d'utilitat per a universitats d'altres comunitats autònomes de l'Estat.

S'ha constatat que el model de treball que promou el programa MIF significa una nova oportunitat de col·laboració i de cohesió entre universitats, imprescindible per al progrés de la universitat al nostre país. En aquest cas, es tracta de col·laborar, no de competir, per a la millora homogènia i sòlida de la qualitat de la formació dels mestres d'educació infantil i d'educació primària a Catalunya.

ACCIONS SINGULARS DE MILLORA I INNOVACIÓ

A LA UNIVERSITAT DE LLEIDA:

Amb la matrícula als graus d'Educació Infantil i d'Educació Primària la facultat obre a cadascun dels estudiants un e-portafoli, un espai personal a Internet que preferiblement s'utilitza en els desenvolupaments dels pràcticums, per ubicar els diaris, les evidències d'aprenentatge i per rebre l'acompanyament de tutores i tutors de la facultat i del centre de pràctiques. Una altra mesura és la incorporació a la tutoria dels pràcticums de mestres en exercici en un terç de jornada.

En la modalitat de formació dual:

- Les escoles reben, amb el començament de l'estada dels estudiants al centre, la guia de les activitats vinculades a les diferents matèries. S'expliciten els continguts, el grau de participació de l'escola i les dates de lliurament. Entre aquestes activitats s'explica el registre d'activitats que els estudiants hauran de fer, amb el guió i estructura per descriure, interpretar i fer-ne la valoració de les intervencions setmanals amb el grup d'educació primària on fan l'estada.
- A 2n i 3r curs tots els estudiants analitzen situacions educatives amb instruments d'anàlisi videogràfica. S'enregistren conduint una sessió de grup que després analitzen amb l'eina d'anàlisi i sobre la qual elaboren un autoinforme.
- Totes i tots els estudiants de la modalitat d'alternança a 1r, 2n i 3r curs són observats al centre escolar, conduint una sessió a l'aula a partir de la rúbrica

Instrument d'Observació de Classe (Good et al, 2006) adaptada al nostre context.

A LA UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI:

S'ha previst implementar un pràcticum de 4t curs en països anglòfons adreçat a l'alumnat de doble grau Infantil Primària; així com un pràcticum en alternança a 5è d'aquest doble grau.

També s'està dissenyant una proposta per tal que el curs 2016-2017 els alumnes de 3r i 4t d'Educació Infantil i de Primària facin una experiència de pràcticum basada en la formació en alternança.

A LA UNIVERSITAT RAMON LLULL:

S'està aprofundint en la competència d'aprendre a aprendre. És per això que s'ha dissenyat una rúbrica que analitza com cada estudiant programa la competència d'aprendre a aprendre en un mòdul de pràcticum. Aquesta experiència té l'objectiu de dissenyar situacions d'avaluació vinculades a activitats d'aprenentatge de diferent complexitat per a cada curs acadèmic i en matèries diferents, de manera que impliquin resoldre situacions professionals autèntiques.

A LA UNIVERSITAT ABAT OLIVA, CEU:

Als Pràcticum I i II, tant a Educació Infantil com a Educació Primària, s'estan introduint uns tallers per ajudar els estudiants a desenvolupar-se i autoavaluar-se en determinades competències. A 3r curs aquestes competències són: planificació i organització, pensament analític, treball en equip i empatia. A 4t curs aquestes competències són: iniciativa, comunicació, flexibilitat i gestió del canvi i autocontrol.

A LA UNIVERSITAT INTERNACIONAL DE CATALUNYA:

S'ha encaixat el programa de treball de les tres modalitats de pràctiques (d'observació, d'intervenció acompanyada i d'intervenció autònoma) amb els programes de les assignatures de curs corresponent.

També s'han elaborat rúbriques d'avaluació competencial del pràcticum per als tutors del centre i els tutors de la universitat.

Els tallers de competències transversals i reflexió sobre el desenvolupament del «jo professional» a les pràctiques de 3r i de 4t són una altra de les accions per enfortir el pràcticum.

També s'ha implementat una modalitat de pràcticum d'intervenció autònoma en anglès per als alumnes de 4t i una modalitat de pràcticum d'intervenció autònoma amb metodologia d'aprenentatge-servei per als alumnes de 4t (aprendre a emprendre).

CRÈDITS

GRUP DE TREBALL SOBRE EL PRÀCTICUM

COORDINACIÓ

Maria-Pau Cornadó Teixidó, Universitat de Lleida

MEMBRES

Maria-Pau Cornadó Teixidó, Universitat de Lleida; Tomás Peire Fernández, Universitat Autònoma de Barcelona; Montserrat Alguacil de Nicolás, Universitat Ramon Llull; Immaculada Dorio Alcaraz, Universitat de Barcelona; Margarida Falgàs Isern, Universitat de Girona; M. Teresa Fuertes Camacho, Universitat Internacional de Catalunya; Josep Holgado García, Universitat Rovira i Virgili; Rosa Mayordomo Saiz, Universitat Oberta de Catalunya; Teresa Puntí Jubany, Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya; M. Teresa Signes Signes, Universitat Abat Oliba, CEU; M. José Lobo Virseda, Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya

PROGRAMA DE MILLORA I INNOVACIÓ EN LA FORMACIÓ INICIAL DE MESTRES (CONSELL INTERUNIVERSITARI DE CATALUNYA)

COORDINACIÓ

Miquel Martínez

SECRETARIA

Enric Prats

COORDINACIÓ TÈCNICA

Ana Marín